

Kursplan

Fakulteten för samhällsvetenskap
Institutionen för idrottsvetenskap

1GN446 Idrott och hälsa - inriktning fritidshem och årskurs 4-6/VI-
profil, 30 högskolepoäng

Physical Education and Health, in Extended School and in Year 4-6,
Teaching Practice Profile, 30 credits

Huvudområde

Didaktik

Ämnesgrupp

Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2018-12-19.

Reviderad 2026-04-17. Revidering av information under rubriken "övrigt".

Kursplanen gäller från och med hösttermin 2027.

Förkunskaper

1GN470 Att vara lärare i fritidshem 15 hp eller motsvarande.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- tillämpa sådana ämnes- och ämnesdidaktiska kunskaper, inbegripet insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete, som krävs för yrkesutövningen
- självständigt och tillsammans med andra planera, genomföra, utvärdera och

utveckla undervisning i syfte att stimulera och bedöma varje barns/elevs lärande och utveckling i idrott och hälsa.

Delkurs 1 Kropp, rörelse och hälsa, 21 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- beskriva och reflektera över barns och ungdomars fysiska, psykiska, motoriska och sociala utveckling
- utöva och analysera olika former av rörelse, lek, rörelsekvaliteter, idrott och fysisk aktivitet i skiftande kontext
- redogöra för grundläggande teorier och centrala begrepp med relevans för ämnesområdet idrott och hälsa
- diskutera och problematisera kropp, rörelse och hälsa utifrån naturvetenskapliga och samhällsvetenskapliga perspektiv

Delkurs 2 Didaktiska perspektiv på idrott och hälsa i grundskolans tidiga år, 9 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna

- identifiera och diskutera barns livsvillkor i relation till genus, klass, etnicitet och funktionsnedsättning samt reflektera och analysera dess betydelse för lärande i idrott och hälsa.
- utforma lärandemiljöer i olika kontext som främjar motorisk utveckling och hälsa
- redogöra för barns lärande och utveckling i relation till rörelse, lek, idrott och hälsa
- reflektera, argumentera och kommunicera gjorda val av innehåll, undervisningsformer, bedömningsmetoder och organisering utifrån aktuell forskning och med stöd i gällande styrdokument
- observera, analysera och diskutera egen och andras undervisning och lärarskap
- reflektera över lärarrollen i ämnet idrott och hälsa

Innehåll

Kursen tar sin utgångspunkt i ämnet idrott och hälsas ämnestillhörighet och vetenskapliga perspektiv. I delkurs 1 belyses centrala kunskapsområden som kropp, rörelse, idrott och hälsa utifrån både ett naturvetenskapligt och humanistiskt-samhällsvetenskapligt perspektiv. Teorier och begrepp av betydelse för ämnets kunskapsbas presenteras och problematiseras. Under kursen introduceras den studerande i en praktisk rörelsebas som kopplas till olika teoretiska perspektiv. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

I delkurs två relateras didaktiska teorier och lärandeteorier till ämnet idrott och hälsas kunskapsområden med syfte att den studerande ska utveckla en förmåga att beskriva

och reflektera över val av innehåll, undervisningsformer och organisering. Kursen innebär en fördjupning av ämnesteori i relation till ämnesdidaktik och allmäntdidaktik, med särskilt fokus på kropp, rörelse och hälsa i olika kontexter samt bedömning och betygsättning. Kopplingen till yrkespraktiken stärks genom verksamhetsintegrering.

Professionell, ämnesdidaktisk, globala värden och vetenskaplig progression

Under terminen introduceras studenterna i lärarrollen inom ämnet Idrott och Hälsa. Studenterna tränas i att problematisera komplexiteten i lärarprofessionen i relation till ämnet idrott och hälsa. Vidare introduceras även löpande studenten i användandet av didaktiska frågor i planering och utvärdering av undervisning kopplat till ämnets centrala innehåll rörelse, friluftsliv, utevistelse, hälsa och levnadsvanor. Under terminen tränas studenterna i att kunna ”se” undervisning vilket innebär att studenten lär sig att se lärares olika val som handlar om bemötande av individer och grupp, undervisningsinnehåll, sätt att organisera sin undervisning och det egna förhållningssättet gentemot eleverna. Verktøygen för att öva ”seendet” är samma som inom vetenskapen, dvs observationer, samtal och olika former av statistiska underlag (t ex betyg, talutrymme) som beskriver undervisningen. Med hjälp av dessa verktyg kan studenten kartlägga undervisningen och få mer kunskap om hur lärare resonerar kring didaktiska val och även om hur elever uppfattar dem. Studenterna ges möjlighet att utveckla sin ämnesdidaktiska förmåga tidigt i utbildningen. Detta sker bland annat genom verksamhetsnära arbetssätt med VI-dagar där studenten får en första inblick i yrkets villkor. Mer specifikt så innebär det: (1) Observationer av undervisning i ämnet idrott och hälsa utifrån didaktiska perspektiv och grundläggande kunskaper om observation som vetenskaplig metod. (2) Dagar där studenten tränar på att leda delar av lektion eller hel lektion, i ämnets olika kunskapsområden samt genomför olika typer av enklare observationer. I samband med att studenter observerar verkliga lärares undervisning ges de möjlighet att pröva att planera, genomföra, utvärdera och utveckla den egna undervisningen. Detta görs integrerat med att de lär sig att identifiera didaktiska val. Progressionen i att följa verksam lärares undervisning innebär att studenterna under terminen systematiskt observerar undervisning. De diskuterar också med lärare om varför de gör olika val. Inom denna kurs uppmanas även studenterna att kritiskt belysa didaktiska val utifrån ett inkluderandeperspektiv. Nås alla av undervisningen, vilka elever får mer utrymme och vilka får mindre är centrala frågor som också relaterar till skolans värdegrund och ett demokratiperspektiv och barnets rättigheter enligt barnkonventionen och ett hållbarhetsperspektiv. Studenterna ska även som en del av sin professionella lärarkompetens ska kunna kritiskt granska sin egen undervisning. I samband med skriftliga redovisningar introduceras och tränas akademiskt skrivande. Under kursen betonas vikten av en lärarutbildning som vilar på en vetenskaplig grund som med ett inbyggt forskningsperspektiv ska kvalificera den framtida läraren till didaktiskt utvecklingsarbete på flera nivåer. Att kunna iakttä, analysera, värdera och förhålla sig reflekterande till både praktik, teori och olika typer av texter ingår i den första terminen. Hållbarhetsperspektivet åskådliggörs ur aspekter så som biologisk mångfald i samband med utövande av friluftsliv samt hållbar yrkesroll.

Undervisningsformer

Undervisningen består av föreläsningar, casebaserade studier, grupparbeten, laborationer, handledning, verksamhetsintegrering och seminarier. Laborationer och seminarier är obligatoriska moment.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

Delkurs 1

Examinationen kring olika former av rörelse, lek, idrott och fysisk aktivitet sker genom didaktiska tillämpningsuppgifter inom fyra tematiska områden om totalt 9 hp. Vidare är det en salstentamen kring barn och ungdomars motoriska, perceptuella och sociala utveckling (4 hp). Området kring kropp, rörelse och hälsa examineras genom ett seminarium med tillhörande skrivuppgift (3 hp). Vinterfriluftsliv (1,5 hp) kan genomföras och examineras på snösäker ort eller motsvarande. I delkursen ingår även sommarfriluftsliv (1,5 hp) samt en tentamen kring centrala begrepp om 2 hp.

Delkurs 2

Målet som belyser barns livsvillkor i relation till genus, klass, etnicitet och funktionsnedsättning (1 hp) och dess betydelse för lärande i idrott och hälsa examineras genom skriftlig inlämningsuppgift. Examinationen kring dels barn och ungdomars lärande och utveckling i relation till rörelse, lek, idrott och hälsa, dels reflektion och argumentation över val av innehåll, lärarskap och undervisningsformer sker genom didaktiska tillämpningsuppgifter om totalt 4 hp. Vidare examineras utformandet av lärandemiljöer som främjar motorisk utveckling och hälsa genom en undervisningsinsats som inkluderar skriftlig redovisning av planering och organisation samt muntlig analys och reflektion. Målen som belyser dels reflektion kring lärarrollen och val av innehåll, undervisningsformer och organisation, dels observation och analys av undervisning och lärarskap examineras via ett seminarium som också inkluderar en skrivuppgift (4 hp).

Slutbetyg på hela kursen

För betyget Godkänd krävs att kursens mål är uppfyllda. För betyget Väl godkänd på hela kursen krävs betyget Väl godkänd på minst 50% av de examinationer som kan ge betyget Väl godkänd.

Förnyad examination ges i enlighet med Lokala regler för kurs och examination på grundnivå och avancerad nivå vid Linnéuniversitetet.

Om universitetet beslutat att en student har rätt till särskilt pedagogiskt stöd på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att ge ett anpassat prov eller att studenten genomför provet på ett alternativt sätt.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs kursvärdering. Resultat och analys av genomförd kursvärdering ska skyndsamt återkopplas till de studenter som genomfört kursen. Studenter som deltar vid nästa kurstillfälle erhåller återkoppling vid kursstart. Kursvärdering genomförs anonymt. Sammanställningen redovisas för aktuella institutionsorgan och för berört programråd.

Överlappning

Kursen kan inte ingå i examen med annan kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i följande kurs/kurser:

1GN246 Idrott och hälsa - för grundlärare med inr mot arbete i åk 4-6 och grundlärare med inr mot arbete i fritidshem, VI-profil, 30 hp

Övrigt

Merkostnader i form av hyra av utrustning och resor till utbildningsmiljöer bekostas av den enskilde studerande.

Exempelvis i anknytning till kursmoment vinterfriluftsliv som genomförs och examineras på snösäker ort.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Kropp rörelse hälsa 21 hp

Brolin, Magnus (senaste upplagan). *Perspektiv på hälsa – att bredda vägen*. Stockholm: Liber AB, (232 s).

Brügge, Britta, Glantz, Matz & Sandell, Klas (red.) (senaste upplagan). *Friluftslivets pedagogik: en miljö- och utomhuspedagogik för kunskap, känsla och livskvalitet*. Stockholm: Liber, (valda delar, ca 150 s).

Eklblom, Maria, Eklblom, Örjan, Nyberg Gisela m.fl. (senast upplagan). *Fysisk aktivitet och hjärnhälsa*. Natur & Kultur läromedel, (95 s).

Ericsson, Ingegerd & Fröjd Kennet (senaste upplagan). *Motorik för studiero och lärande*. Lund: Studentlitteratur, (180 s).

Hammar, Lena & Johansson, Inger (2008). *Visst kan alla vara med! – i idrott, lek och spel* Örebro:Varsam AB, (178 s). ISBN:978-91-633-2590-8

Huitfeldt, Åke, Bergström, Mike, Tärnklev, Conny, Huitfeldt, Susanne & Ågren, Åsa (senaste upplagan). *Rörelse & Idrott*. Umeå: Mandatus, (285 s).

Hylander, Ingrid & Guvå, Gunilla (senaste upplagan). *Elevhälsa som främjar lärande - om professionellt samarbete i retorik och praktik*. Lund: Studentlitteratur, (47 s).

Lango Jagtoien, Greta, Hansen, Kolbjørn & Annerstedt, Claes (2002). *Motorik lek och lärande*. Göteborg: Multicare Förlag Gyldendal undervisning, (150 s) valda delar. ISBN:9197139882 (tillhandahålles av avd fo'r idrottsvetenskap).

Larsson, Håkan (senaste upplagan). *Idrott och hälsa: i går, i dag, i morgon*. Stockholm: Liber AB, (333 s).

Wirhed, Rolf (senaste upplagan). *Anatomi med rörelselära och styrketräning*. Uppsala: Harpoon Publications AB, (valda delar, 75 s).

Didaktiska perspektiv på idrott och hälsa 9 hp

Annerstedt, Claes (2007). *Att (lära sig) vara lärare i idrott och hälsa*. Göteborg:Multicare Förlag AB, (100 s) valda delar. ISBN:9789197459020

Larsson, Håkan, Lundvall, Suzanne, Meckbach, Jane, Peterson, Tomas & Quennerstedt, Mikael (red). (2016). *Hur är det i praktiken? Lärare utforskar ämnet idrott och hälsa*. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan, (148 s). ISBN 9789198086287

Persson, Linda & Rindstål, Åsa (senaste upplagan). *Lärarens guide till Idrott och hälsa åk 4-6. Teori-Praktik-Bedömning*. Stockholm: Natur och Kultur, (160 s.)

Sebelius, Sofia (2018). *Att vara idrottslärare: om de själva får berätta*. Licentiatavhandling Malmö, (117 s). Tillgänglig på Internet. ISBN: 9789171049445

Skolverket (2021). *Att planera, bedöma och ge återkoppling*. Stockholm: Skolverket, (66 s). ISBN: 9789175593883

Skolverket. Aktuella styrdokument och kommentarmaterial för grundskolan. Senaste upplagan. Tillgängligt på Internet.